Ao. 1858. Zaturdag

No. 109. 11 September.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements-Secretarie.

Paramaribo, den 7 September 1858.

Ten gevolge van de daartoe gedane verzoeken, zijn *Brieven van Manumissie* verleend geworden als:

1o. Aan de slavin *Affiba* of *Cornelia*, geboren in 1808, dochter van *Betje*, toebehoord hebbende aan C. L. G.-, N. A. en A. F. van Amson.

2o. Aan de slavin *Eva*, geboren in 1824, dochter van *Amba*, toebehoord hebbende aan Mr. B. Lyon.

3o. Aan de slavin *Grietje*, geboren in 1818, dochter van *Francina*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. J. Houthakker.

4o. Aan de slavin *Doortje*, geboren in 1834 dochter van *Petronella*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan D. J. J. Mens zich schrijvende D. Mens.

5o. Aan de slavin *Mina*, wier moedersnaam en geboortejaar onbekend zijn, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan S. Lijon.

6o. Aan den slaaf *Adonis*, geboren in 1829, zoon van *Amerika*, toebehoord hebbende aan plantage *Guadeloupe*, divisie *beneden Cottica*.

7o. Aan het slavenkind *Frederik Wilhelm*, geboren in 1856, zoon van *Charlotte*, toebehoord hebbende aan de Wed. E. E. Emanuels geb. Samson.

8o. Aan het slavenkind *Wilhelmina*, geboren in 1852, dochter van *Julianna*, toebehoord hebbende aan J. A. Mertens.

9o. Aan de slavin *Bergina*, geboren in 1828, wier moedersnaam onbekend is, en hare kinderen *Jacob*, geboren in 1849, *Leonard*, geboren in 1853, *Alfred Christiaan*, geboren in 1856 en *Karel Hendrik*, geboren in 1858, toebehoord hebbende aan N. Box nom. ux.

10. Aan het slavenkind *Esther*, geboren in 1847, dochter van *Louisa*, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan R. M. Kleingeef.

en 11. Aan het slavenkind *Francina*, geboren in 1856, dochter van *Lucia*, toebehoord hebbende aan E. Weijman.

Zullende gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren, van:

1o. *Louisa Cornelia Nanson.*
2o. *Emelina Frederica Leeuwin.*
3o. *Jacoba Grietje Demburg.*
4o. *Doortje Ens.*
5o. *Mina Henriette Cornelia Nijon.*
6o. *Adonis Doren.*
7o. *Fredericus Wilhelmus Elshot.*
8o. *Maria Wilhelmina Henrietta Snetrem.*
9o. *Margaretha Bergina Bergen.*
Jacob Charles Bergen.
Constantijn Leonard Bergen.
Alfred Christiaan Bergen.
Karel Hendrik Bergen.
10o. *Frederica Esther Eerp.*
en 11o. *Francina Susanna Weijma.*

De Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Gouvernements-Secretarie. Aanzoek voor Vrijgeving.

1858.
10 Sept. Van de slavin *Elisabeth*, geboren in 1831, dochter van de vrije A. M. Staphorst en haren zoon *Frederik*, geboren in 1854, toebehoorende aan J. F. Staphout.

» » Van de slavin *Seruppa*, geboren in 1809, dochter van *Lucia*, toebehoorende aan plant. *Tout lui faut*, divisie *Para*.

De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste Afkondiging.

Burgerlijke Stand.

Paramaribo, den 10 September 1858.

Op heden is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Mr. Johannes Mattheus Janson Eijken Sluijters

en

Helena Eliza de Hart.

De Adjunct Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
I. F. SAILE VANIER.

Eerste Afkondiging.

POLITIE.

Gedurende de afgeloopene week is bij de Politie opgaaf gedaan dat zich uit de stad en hare omstreken heeft verwijderd:

De slavenjongen *Charles*, aankomende H. A. Monsanto Fils.

Terwijl sedert 1o. September nog als afwezig zijn opgegeven:

De slaaf *Abraham*, aankomende Js. Fernandes Jr.

De slaaf *Martinus*, aankomende mind. S. de la Parra.

Elk en een iegelijk wordt ernstig aangemaand, om voorzeide slaven niet op te houden, te huisvesten, of voor zich te doen arbeiden, daar men zich door zoodanige handelwijze zou blootstellen aan de straffen bij de Publicatie van 5 Februarij 1834 G. B. No. 1 vastgesteld.

Paramaribo, den 10 *September* 1858.

De Prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

POLITIE.

Aan de Ingezetenen wordt kennis gegeven, dat door de noodige herstellingen aan de lozing van het Erf gelegen aan de *Steenbakkers gracht*, bekend onder La. C. No. 202, de passage aldaar voor RIJ en VOERTUIGEN voor eenige dagen zal zijn afgesloten.

Paramaribo, den 10 September 1858.

De Prov. Commissaris van Politie,
G. DUIJCKINCK.

Transporten.

(5903) Den 7den September 1858. F. P. Emanuels aan F. P. Bouguenon, executeur in den boedel J. C. Sluijter, en in die hoedanigheid voor de gezamenlijke Erfgenamen in dien boedel, van de *helft* van het Erf met de daarop staande Gebouwen aan de *Keizer straat*, La. D No. 256 O. W. La. D No. 206.

Den 8sten, W. Humphreijs en C. M. Moes, beheerders van den boedel G. C. B. Gravenhorst, aan J. B. Evertsz, van het Huis en Erf aan de *Graven straat* N. W. La. A No. 3. O. W. La. A. No. 5.

Paramaribo, den 8 September 1858.

De Griffier bij het Geregtshof,
Bij indispositie van denzelven,
W. C. GRUNBERG,
Commies.

Transport.

[11326] Den 9 September 1858. T. R. Trott in huwelijk hebbende E. Drew, aan H. Goudman van het bloote Erf aan de *Wichers-* en *eerste Dwars straat*, N. W. No. 77*b*., O. W. La. A No. 38*b*.

Paramaribo, den 10 September 1858.

De Griffier bij het Geregtshof,
Bij indispositie van denzelven.
W. C. GRUNBERG,
Commies.

Paramaribo, *den* 10 *September* 1858.

Wij zijn in de gelegenheid gesteld onzen lezers mede te deelen het volgende:

VERSLAG

VAN DE VERRIGTINGEN

DER

Oost- en West-Indische Opvoedings-Maatschappij,

in het jaar 1857.

In het verslag der Opvoedings-maatschappij over het jaar 1856 werd vermeld, dat het getal der pupillen met het einde van laatstgenoemd jaar tot op 29 geklommen was, terwijl het uit de verdere mededeelingen, bij die gelegenheid gedaan, bleek, dat gemeld getal in 1857 weder zou toenemen. In die berigten toch werden reeds de bijzonderheden vermeld van de overname der zorgen over acht pupillen, die in de de eerste vijf maanden van het jaar 1857 aan het toezigt der Opvoedings-maatschappij werden toevertrouwd. In de zeven volgende maanden van hetzelfde jaar nam de commissie van beheer de zorg over nog zes andere jongelingen op zich, omtrent welke eenige bijzonderheden thans zullen worden medegedeeld, terwijl tevens het vertrek naar *Oost-Indië* van 4 pupillen vermelding verdient.

Nadat de oudste zoon van den heer F. Ketting Olivier in de maand Junij 1857 het examen van toelating aan de koninklijke akademie te *Delft* met goeden uitslag had afgelegd, kwam hij zich op 1 September, onder toezigt der maatschappij, te *Delft* vestigen. Voor inwoning in den huisselijken kring was, met den heer C. C. Prager, kapitein magazijnmeester van het Nederlandsch leger, een overeenkomst getroffen. Weinige dagen later aanvaardde hij zijne studiën aan de akademie voor het ambtenaarschap der 2e klasse, terwijl de heer R. de Fillietaz Bousquet het meer bijzonder toezigt op zich nam.

Reeds 10 Julij te voren waren de twee zonen van den heer J. L. van Gennep, de een oud 10, de ander 9 jaren, aan de zorgen der maatschappij toevertrouwd, na in het laatst der vorige maand met het schip *Admiraal de Ruijter*, kapt. C. Tjebbes, hier te lande te zijn aangekomen. Zij werden geplaatst ten huize van den heer H. J. Furstner, ambtenaar aan het ministerie van Financiën te *'s Gravenhage*, en genieten onderrigt op de school van den heer G. A. Burnier. De heer M. G. van Heel nam over hen het meer bijzonder toezigt op zich.

In de eerste dagen der maand September 1857 kwam de jonge heer G. P. Blair, oud 14 jaren, en wiens aanstaande overkomst der commissie, toen zij haar laatst voorgaand verslag afsloot, nog niet bekend was, met het schip *Jason*, kapt. Laurens, hier te lande aan, en werd namens de commissie van beheer van *Rotterdam* afgehaald, om te *Delft* inwoning en verzorging te vinden ten huize van mevrouw S. J. M. Beukman, geboren van der Wijck. De pupil ontvangt hier ter stede lager onderwijs op de dagschool van den heer H. van Nerum, terwijl de heer J. D. van Herwerden de meer speciale zorgen over den pupil welwillend aanvaardde.

Onder het geleide van het honorair lid der opvoedings-maatschappij den heer H. D. Potter, kwam, in de maand November, het bijna zevenjarige kind van den heer P. Andreas te *Samarang*, met het schip *Walvisch*, kapt. Schut, te *Amsterdam* aan, van waar het namens de commissie van beheer werd afgehaald. Aanvankelijk werd het kind geplaatst ten huize van den heer J. E. Iuckel, predikant der Luthersche gemeente te *Leiden*, doch, toen ZEd. door huisselijke omstandigheden gedrongen werd, eene verplaatsing van den pupil te verzoeken, werd, den 1sten Februarij, eene geschikte gelegenheid gevonden in het gezin van den heer W. F. Barbiers, Luthersche predikant te Gouda. Het nieuw benoemd lid J. P. Viruly aldaar, had onlangs de goedheid zich met het speciaal toezigt over dezen jeugdigen pupil te belasten, en op eene dagschool is voor het lager onderwijs gezorgd.

Op ruim 15jarigen leeftijd kwam in het begin van 1857 de jonge heer C. F. Ooijkaas, die mede aan de zorgen der opvoedings-maatschappij was aanbevolen, uit *Suriname* aan. Volgens de mededeelingen van den vader, wenschte hij den jongeling voor de militaire geneeskundige dienst in *West-Indië* te bestemmen, ter opleiding van welke officieren, te *Utrecht* eene gouvernements inrigting bestaat. Weinige dagen evenwel voor de aankomst van dezen pupil was bij een koninklijk besluit bepaald, dat voortaan geene afzonderlijke opleiding tot Officieren van gezondheid voor het leger in *West-Indië* (waaraan ten behoeve der kweekelingen die zich daarvoor bestemden, eenige geldelijke voordeelen verbonden waren) meer zou plaats vinden, maar de, voor die kolonie benoodigde officieren van gezondheid (even als alle verdere officieren voor die kolonie bestemd) tijdelijk van het Nederlandsche leger zouden worden gedetacheerd.

De commissie van beheer heeft zich, maar te vergeefsch, nog veel moeite gegeven, om, ten behoeve van den heer Ooijkaas, die, tijdens het vertrek van zijn zoon, met het later uitgevaardigd besluit niet bekend kon zijn, eene afwijking van de gezegde bepaling te verkrijgen. Ten gevolge dezer teleurstelling is de commissie van beheer met den vader in overleg moeten treden, over eene verandering in de bestemming van den pupil, die nu vermoedelijk tot officier van gezondheid bij de marine of het Oost Indisch leger, dan wel tot officier der artillerie in *Oost-Indie*, zal worden opgeleid. Ten einde hem voor het toelatings examen tot de inrigting te *Utrecht* of te *Breda* te bekwamen, is de pupil op de kostschool van den heer H. van Nerum te Delft geplaatst, waar thans de heer C. H. G. Steuerwald het meer bijzonder toezigt over hem heeft aanvaard.

In den loop van 1857 heeft de maatschappij zich dus met het toezigt over 14 nieuwe pupillen belast. Het werd over vier andere, die naar *Indië* vertrokken, aan ouders en voogden terug gegeven.

Bij de terugkeer naar *Java* van den heer E. Paauw stelde deze aan de commissie voor, om, volgens magtiging van den heer J. P. Schultz te *Soerakarta*, dien jongsten hier te lande aanwezigen zoon, den pupil P. G. Schultz, naar *Java* mede terug te nemen. De commissie van beheer vond geen reden om zich tegen dat voorstel te verklaren, zoodat de pupil op 11jarigen leeftijd en na een verblijf van vier jaren hier te lande, in de maand Augustus ll. met het schip *Agneta* naar *Indië* terugkeerde, een maatregel waaraan de vader later zijne volle goedkeuring schonk.

Op uitnoodiging van den heer P. H. Meyer Timmerman Thyssen, voogd van den ouderloozen pupil P. C. A. Bol, nam de commissie van beheer de noodige maatregelen voor de terugreis van genoemden pupil naar *Indië*. De gezondheidstoestand van dien jongeling maakte zoodanige terugkeer naar zijn geboortegrond en een warmer klimaat in allen deele wenschelijk. In de maand September vertrok hij, op 21jarigen leeftijd, met het schip *Triton* naar *Java*, waar hij, naar het schijnt, in betere gezondheid, is aangekomen.

In laatstgenoemde maand ontving de commissie van beheer een verzoek van den heer G. L. Weynschenk, vader van den pupil J. W. Weynschenk, om het toezigt en de zorgen over dezen jongeling te willen overdragen op den heer H. G. van Affelen van Saemsfoort, kapitein der Administratie bij het Indische leger, toenmaals met verlof hier te lande.

De heer G. Weynschenk te *Djocjocarta*, met wien steeds de correspondentie over zijn neef, den pupil J. P. Dom, was gevoerd, deed hetzelfde verzoek betrekkelijk den laatstgenoemden 16jarigen jongeling; zoodat het toezigt over de pupillen J. W. Weynschenk en J. P. Dom, met den laatsten September aan gemelden officier werd overgedragen. Tevens werd met ZEd. de rekening tusschen de HH. Weynschenk en de maatschappij vereffend.

(Vervolg en slot in ons volgend Nommer.)

De haven van Suez.

Het zou onnoodig zijn eene beschrijving te geven van deze haven, die genoeg bekend is. Wij wenschen alleen aan te toonen hoe zich de handel aldaar in den jongsten tijd heeft ontwikkeld, nog steeds voortgaat zich te ontwikkelen, en voorzeker een nieuw leven zal erlangen wanneer de pogingen der ondernemers van de doorgraving de landengte, met goed gevolg bekroond worden.

Wat Suez betreft, men wordt als van zelven, hetzij bij komst in of bij vertrek uit deze gewesten, tot het eind van deze golf gevoerd, alwaar de noodzakelijkheid eene stad heeft doen stichten, die de verzamelplaats van reizigers van nabij of ver afgelegene oorden is geworden, ofschoon de stad door eene woestijn wordt omringd. Den reizigers blijft wel geene andere keus over; want elke andere weg, of Cosseir, Massavea of eenig ander punt, zou nog grootere moeijelijkheden opleveren.

De toenemende bedrijvigheid in de haven van Suez is wel geschikt alreeds de aandacht te wekken, en zij, die haar in de laatste twee jaren niet bezocht hebben, zijn verwonderd over hetgeen door ijver en beleid in zoo korten tijd en onder de ongunstige omstandigheden, reeds is tot stand gekomen.

De inlandsche scheepvaart is hier nog in armzaligen toestand, er is geen ander woord voor te bezigen, om een staat van zaken te schetsen, die sedert de Pharao's geene verandering schijnt te hebben ondergaan. Het zijn eenige honderde schuiten, wier bouw aan den allervroegsten tijd der scheepbouwkunst doet denken. Wij zullen ons daarbij niet ophouden en liever het oog vestigen op die prachtige stoomschepen, welke zich tegenwoordig acht of tien malen per maand aan den voet van de Attaka vertoonen.

De opgaven betrekkelijk de zeevaart wijzen eene aanhoudende toeneming van de handelsbetrekkingen tusschen Europa en het verre Oosten aan. Velen hadden gemeend, dat de opstand in Indie en de verrigtingen der vereenigde vloten tegen China de vlugt hadden moeten stuiten, welke de Europesche handel in die vergelegene streken gedurende de twee jongstverloopene jaren genomen had. Dit is in geenen deele het geval geweest. Het cijfer der in- en uitvoeren te zamen over het tweede halfjaar van 1857, gaat dat van het eerste halfjaar met de hoogst aanzienlijke som van vijf en zestig en een half millioen francs te boven. Verschillende bijzondere redenen kunnen tot die vermeerdering hebben bijgedragen, doch

zij schijnt wel voornamelijk te moeten worden toegeschreven aan de behoefte, welke er in Europa bestond, om het te kort in de gewone opbrengst van zijde aan te vullen. Voor het overige heeft men kunnen opmerken, dat de inwoners van Shanghai, alwaar de zijdehandel hoofdzakelijk gedreven wordt geen oogenblik hunne betrekkingen afgebroken hebben met de consignatarissen der Europesche schepen, die in deze haven vracht komen innemen. De stad Canton was in oorlog met Engeland en Frankrijk, maar het overige van het Hemelsche Rijk was dit niet, en het noorden heeft niet in het geringste de schokken gevoeld waardoor het zuiden werd beroerd.

Deze omstandigheid verdient voorzeker dubbel de aandacht, daar zij veel ophelderd wat anders in den oorlog in het Chinesche gebied onverklaarbaar zoude schijnen; het grootste gedeelte van dat gebied heeft niets met de worsteling te maken, welke tusschen de beschaafde wereld en eene enkele stad van China gevoerd wordt, en wanneer de handelsbelangen zoo overwegende zijn, dan mag men het er veilig voor houden, dat de staatkundige driften tot bedaren zullen komen en dat de Keizer van China niets liever wenscht, dan een einde aan den strijd te maken.

Maar om tot Suez terug te keeren, de Egyptische stoombootcompagnie de Medjidieh, die eene dienst tusschen Alexandrie en Konstantinopel heeft aangelegd en die vooral voor de kustvaart der Roode Zee moet strekken, heeft reeds verscheidene pakketbooten voor de dienst op die zee uitgezonden. Deze compagnie zal onder anderen veel bedrijvigheid voor hare booten vinden in het vervoer van de talrijke bedevaartgangers, die Mecca bezoeken, en in dat van de rijke voortbrengselen van de Hedjaz, Yemen en Abyssinie. De stoomvaart te Suez, die voortaan niet meer uitsluitend onder Britsche vlag zal worden uitgeoefend, zal dienvolgens eene nieuwe vlugt nemen, en de belangrijkheid van deze haven nog doen stijgen, die vóór eenige jaren slechts door eenige Arabische barken bezocht werd.

De stoomvaart op de haven van Suez is in het tweede halfjaar 1857, zeer levendig geweest, en wel ver van door de jongste gebeurtenissen te zijn verminderd, is die nog toegenomen. Men moet daarbij in het oog houden, dat niet alleen de in- en uitgezeilde schepen in getal en tonnemaat zijn aangegroeid, ten gevolge van de behoeften des handels, maar ook wegens het vervoer van 2800 Engelsche soldaten, die den weg naar Indie over Egijpte hebben genomen.

De in- en uitvoeren gezamenlijk overtroffen zoo als gezegd is die van het eerste halfjaar met 65½ mill. frs. Als men dit meerder bedrag in bijzonderheden nagaat, dan bevindt men dat het voor 3½ millioen ten voordeele des handels van Marseille komt. Dit mag reeds aanzienlijk voor een halfjaar geheeten worden; doch het overige te weten meer dan 60 millioen, komt ten voordeele van den Engelschen handel te Southampton. De verzendingen van goud en zilver uit Europa naar China en Indie en retouren van ruwe zijde uit Calcutta en Shangai naar de markten van Frankrijk en Engeland hebben, gelijk in het vorig halfjaar aangehouden. Daarbij moet men echter voegen het goud uit Australie welks aflevering met eene wonderlijke regelmatigheid aanhoudt. Het beloop der zaken hier in zes maanden gedreven is tot de ontzettende som van 336 millioen frs. gestegen.

De geheele stoomvaart op de haven van Suez is tot dus verre, en in afwachting van de Medjidieh, door schepen onder Britsche vlag gedreven. De Engelsche bodems behooren aan twee compagniën, welke door de Britsche regering worden ondersteund. Die compagnien zijn de *Australian* en de *Peninsular and Oriental*. De eerstgemelde, de Australische, is niet dan met veel bezwaar, uit hoofde van haar onvoldoend materieel en de lange togten, er in kunnen slagen eene vrij onregelmatige dienst tusschen Sydney en Suez op te rigten. Ondanks die aanvankelijke teleurstellingen schijnen de betrekkingen tusschen Australie en het moederland een snellen aanwas te erlangen. Eenige opgaven zullen dit staven.

Zoo hadden, op de drie eerste reizen, de Australische pakketten slechts voor *Vijf en een half* millioen frcs. aan stofgoud medegebragt; doch de Australische kolonien hebben spoedig de voordeelen van de nieuwe dienst ingezien, en in de zes volgende reizen bedroeg de waarde van het aangebragte goud reeds eene som van bij de 37 millioen francs. Hieruit volgt dat, terwijl in het eerste halfjaar van 1857, de gemiddelde waarde der aanvoeren door de Australische booten 1,862,254 frs. was, die in het twee halfjaar reeds tot 6½ millioen geklommen was. Het spreekt van zelven, dat het hierbij niet blijven zal, en de klagten nu en dan door den Engelschen handel over tragen overtogt langs andere wegen aangeheven, doen dit met allen grond zeggen. Want bij de remises, welke de kooplieden verwachten, komt het vooral daarop aan, dat deze op den bepaalden tijd en zoo spoedig mogelijk aankomen. Zoodoende weet men welke zaken men drijft en men gaat verbindtenissen aan, die men zeker is te kunnen houden. Wanneer, daarentegen, de arrivementen ongeregeld zijn, zoo als om de Kaap, dan is men aan allerlei wisselvallige kansen onderworpen en de best beraamde ontwerpen kunnen falen en noodlottig uitloopen. Men neme daarbij in aanmerking dat, wanneer die groote massa specie of edel metaal eenige maanden langer onderweg blijft, daardoor een aanzienlijk bedrag aan renten te loor gaat. Twee maanden verwijl op 400 millioen per jaar geeft niet minder dan 3 a 4 millioen francs verlies. Dit komt voorzeker in aanmerking en hieraan is ook te schrijven de aanwas die de verzending van Australisch goud plotseling bij geregelde en snelvarende pakketbooten erlangd heeft, en noodwendig meer en meer moet erlangen.

De uitvoeren van goud uit Engeland naar Azie, bestaan voor een goed deel in bijouteriewerk; zij doen luttel af bij den grooten invoer; de waarde van die uitvoeren wisselt weinig af.

Uit andere bijzonderheden blijkt, dat 18 schepen der Australische Compagnie, metende gezamenlijk 36,740 tonnen, en van 8910 paardenkrachten, te Suez zijn binnengekomen of van daar zijn vertrokken in de laatste negen maanden van 1857, in welken tijd genoemde Compagnie hare dienst heeft aangevangen. Die vaartuigen hebben, in de negen reizen, welke zij gedaan hebben, vervoerd 899 passagiers, 8021 postkisten en 1147 collis, waarvan de waarde werd aangegeven tot zes en veertig en een half millioen frs.

Men weet, welke eischen de admiraliteit voor de snelheid der reizen gesteld had. Met de grootste inspanning heeft men gemiddeld geen spoediger togt van Sydney naar Suez kunnen verwerven dan van 47 dagen, hetgeen 12 dagen langer is dan men zich voorgesteld had; de kortste reis is in April in 39 dagen volbragt, de langste in Aug. liep tot 56 dagen. Een gemiddelde tijd van 47 dagen voldoet niet. Volgens de bij overeenkomst gestelde voorwaarden, moet men niet meer dan 35 dagen voor den overtogt van Melbourne naar Suez besteden en 39 dagen van Suez naar Melbourne. De Compagnie heeft aanzienlijke booten moeten voldoen, doch de oorspronkelijke overeenkomst was te bezwarend, gelijk de Penins. and Orient. Compagnie wel voorzien had. Zij heeft deze nieuwe dienst niet willen aannemen en zich bepaald tot die diensten, welke zij thans heeft.

En met der daad zijn de diensten van die Compagnie tusschen Suez, Indië en China in 1857 nog bloeijender geweest dan het jaar te voren.

De waarde der aangegevene goederen, door die Compagnie vervoerd, heeft de ongehoorde som van 660 millioen frs. bedragen. Dit is meer dan 156 millioen boven het bedrag van 1856.

In die handelsbeweging komt Marseille tot eene waarde van ruim 110 millioen voor, doch een groot gedeelte hiervan is voor Engelsche rekening. De waarde, welke eigenlijk voor Marseille komt, zal de som van 70 millioen niet te boven gaan.

In 1857 hebben 24 pakketbooten van de Penins. and Orient. Compagnie togten heen en weder tusschen Suez en Calcutta gedaan. Tusschen Suez en Bombay waren 21 paketten. Men telde voor de in- en uitklaringen een getal van 93 stoomschepen, metende gezamenlijk 107,760 ton, en met eene kracht van 27,690 paarden. Zij hebben vervoerd 9257 passagiers, 15,499 postkisten en 36,623 collis, ter waarde als boven gemeld is.

Gemiddeld is de overtogt van Calcutta naar Suez in nagenoeg 26 dagen geschied, het minimum is geweest 22 dagen (October), het maximum 31 dagen (Augustus).

Van Bombay naar Suez is de gemiddelde overtogt iets langer dan veertien dagen geweest; de kortste in elf dagen (October), de langste in 21 dagen (Augustus).

Indien men nu al deze uitkomsten van 1857 te zamen trekt, dan bevindt men, dat 110 Engelsche stoomschepen, gezamenlijk met een inhoud van 144,500 ton en eene kracht van 36,600 paarden, in den loop des jaars in de haven van Suez zijn binnengekomen of van daar uitgestevend; zij hebben vervoerd 10,156 passagiers, 23,520 postkisten en 137,770 collis koopwaren of goud en zilver; de gezamenlijke waarde heeft beloopen eene som van ruim 706 millioen francs.

Die reeds zoo aanzienlijke som zou nog meerder hebben bedragen, indien een der pakketbooten niet, ten gevolge van avarij, verpligt ware geweest te Aden binnen te loopen; die lading zal eerst op de handelstabellen van 1858 voorkomen.

Deze gegevens kunnen doen beseffen, welk standpunt de haven van Suez nu reeds in den handel heeft ingenomen, en hoe het zich laat aanzien, dat nog vóór dat het kanaal zal aanwezig zijn, de handel hier nog eene verbazende ontwikkeling zal erlangen, wanneer de betrekkingen in het verre Oosten meer uitbreiding zullen hebben bekomen. Tegenwoordig bedragen de handelszaken met China, in ronde cijfers 800 millioen; maar de Europeanen drijven, althans wettig, slechts met vijf havens handel; wat zal het dus zijn, indien meerdere havens, of geheel China zal opengesteld zijn, als de betrekkingen met Japan, met Siam zullen zijn vermeerderd. Men vergete daarbij niet, dat de Australische kolonien nog voordurend vooruitgaan. Grootsch is dan ook de toekomst, die

de haven van Suez aldus te gemoet gaat, door de nieuwe phase, welke de wereldhandel, ten gevolge van de stoomvaart, de groote kolonisatien en de ontwikkelde betrekkingen aller volken is ingetreden.

Bij de behandeling der Indische bill in het Hoogerhuis heeft de gewezen minister lord Ellenborough zich over den staat van zaken in Indie aldus uitgelaten: »Ik heb nooit sedert de uitbarsting van den opstand de zaken van Indie met grootere bezorgdheid beschouwd dan in den tegenwoordigen oogenblik. Wij moeten nog eene aanmerkelijke krijgsmagt naar Indie zenden, opdat de oorlog met het begin van het koele jaargetijde met nadruk zou kunnen gevoerd worden. Maar ik geloof niet dat het mogelijk zij, de rust op militairen weg te herstellen. Dat is alleen te bereiken als wij eene staatkunde omhelzen, welke het volk begrijpt, en welke hetzelve aangenaam is. Zoodra de koningin de regering van Indie onmiddelijk aanvaardt, behooren de inboorlingen bij proclamatie de plegtige verzekering te ontvangen dat de kroon besloten heeft hen tegen alle aanranding van hunne godsdienst en burgerlijke regten te beschermen."

Als een bewijs hoe weinig de wetgeving in Zweden met den geest der tegenwoordige eeuw in overeenstemming is, kan het volgende dienen: Een handelaar te Gothenburg leverde eenige eetwaren aan eene afdeeling troepen, en daaronder ook erwten, die door den luitenant, belast met de keuring daarvan niet goedgekeurd werden. Ten gevolge daarvan had er tusschen den koopman en den officier eene woordenwisseling plaats, waarbij de eerste den laatstgenoemde bij de kraag greep en hem vuistslagen toebragt. De regtbank van Gothenburg heeft den koopman deswege ter dood veroordeeld.

Van den heer Adolphe Huard is een werkje in het licht verschenen, getiteld: *De l'injustice dans la révolution et de l'ordre dans l'Eglise*, geschreven naar aanleiding van het boekje van Proudhon, dat hem eene veroordeeling heeft op den hals gehaald. In Huards werk vinden wij de volgende anekdote uit het leven van Proudhon:

»De heer Proudhon, hoofdredakteur van het blad *le Peuple*, later *La voix du Peuple*, onder de republiek tot drie jaren gevangenisstraf veroordeeld wegens aantasting van den eigendom, kwam in de eerste dagen van Junij 1849 in de gevangenis van Ste-Pélagie, waar men hem eene kamer aanwees destijds voor de politiek-veroordeelden bestemd, en waarin gedurende drie maanden één gedetineerde was gehuisvest. In deze kamer was eene opening voor een kagchelpijp, en daarin hadden musschen hun nestje gebouwd.

Pas had de heer Proudhon bezit genomen van zijn nieuw verblijf, of drie jonge vogeltjes kwamen uit de eijeren te voorschijn, en de gedetineerde, hoewel een afschuw hebbende van den eigendom, eischte die schepseltjes op als hem toebehoorende, omdat zij geboren waren tijdens hij de kamer bewoonde. De zaak eindigde met eene verdeeling der vogeltjes, doch Proudhon nam eerst daarmede genoegen, toen het socialistisch comité, na onderzoek, eene beslissing had gegeven, dat hij van zijne aanspraak op het eigendomsregt moest afzien.

Publieke Veilingen.

Ter kastelenije van het Geregtshof.
VRIJDAG den 10den September 1858.
Het Erf met de daarop staande Gebouwen aan de Gravenstraat, Lt. A No 36, aankomende den boedel J. L. Schmidt..... — 2,200.—
D. J. C. O'Ferrall.

Burgerlijke Stand.

Van den 3den tot den 9 September zijn ingeschreven als overleden:

Den 3den, Cornelis van Heck, 41 jaren, Kanonnier 1ste klasse. Idem, Frederica Juliana Zeegers, 65 jaren en 3 m. Den 4den, Rebecca, dochter van wijlen David Tama en van Sara Robles, 19 jaren. Idem, Francina Manniklnuijzen, 46 jaren. Den 5den, Henriette Doortje Wolff, 18 jaren. Idem, Grietje van J. C. Sluijter, 84 jaren. Idem, Adriaan Ameide, 1 uur. Idem, August van Amand Adler, 56 jaren. Den 7den, Frederik Lues Imthurn, 57 jaren. Den 8n., Michael Charles Lionarons, 31 jaren. Idem, Delmond Texel, 1 uur. Idem, Bellona Petronella Walther, 19 jaren.

Levenloos geboren:

Den 7n., een kind van het Mannelijk geslacht van Anna Maria Elisabeth Gomperts.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Susanna, kapt. Groenewoud, adres bij J. F. Faverelj. Sluit Uiterlijk 11 dezer.
Wilhelmina, kapt. Klint, adres bij C. J. Leijsner.
Caspar de Robles, kapt. van Slooten, adres bij H. Degenhard. Sluit den 30sten dezer.
Josephina Bernardina, kapt. A. F. Bos, adres bij J. Gisius.
Amsterdam, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard.
Catharine Elisabeth, kapt. Zuiderduin, adres bij H. Degenhard.
Eliza, kapt. Visser, adres bij M. J. Polak.
Rijnbrand, kapt. P. F. Lange, adres bij J. H. Zaal.
Suriname, kapt. P. Reijntjes, adres bij J. Gisius.
Triton, kapt. Duinker, adres bij J. Gisius.
Willem en Carel, kapt. N. D. Steenveld, adres bij H. Degenhard.

ADVERTENTIEN.

Godsdienstoefening bij de *Nederduitsche Hervormde Gemeente* op ZONDAG den 12n. dezer, des morgens te *half negen* uur; zullende de dienst waargenomen worden door den Wel Eerwaarden Heer G. L. BATENBURG, beroepen Predikant te *Nickerie*.

ADMINISTRATEUREN der plant. *Berkshoven en Oostrust*, bieden bij inschrijving, het hoogste bod goedgekeurd wordende, tegen *Contante Betaling* te koop aan:

24 vaten SUIKER,

om voor rekening en risico van den kooper binnen 8 dagen van plantage af te halen.

De inschrijvings-billetten worden aangenomen tot MAANDAG den 13n. dezer des voormiddags 11 ure, ten kantore van
[11481] J. F. WERGES.
Paramaribo, den 10 September 1858.

ZAND AARDAPPELEN,

Verkrijgbaar bij
[11480] JULIUS MEIJERS.

Eene zware, door gal en gebrek aan spijsvertering veroorzaakte ongesteldheid, door de PILLEN van **Holloway** *genezen.*

Khairatee Khau, koopman te Patna, in Oost Indien, leed sedert jaren aan een galachtig gestel en gebrek aan spijsvertering, en ofschoon hij de meest vermaarde geneesheeren zijner provincie raadpleegde, vond hij niet alleen geen verligting in de door hen voorgeschreven geneesmiddelen, maar gevoelde zelfs dat zijne kwaal steeds toenam. Op zekeren dag een zwaarderen aanval zijner ziekte als gewoonlijk hebbende, besloot hij de PILLEN van **HOLLOWAY** te beproeven, en dit, door de geheele wereld zoo voordeelig bekende middel herstelde hem binnen korten tijd geheel en al; en uit dankbaarheid voor deze weldadige uitwerking, deed hij deze bewonderenswaardige genezing openlijk bekend maken.

Deze **PILLEN** zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apother A. B. DE VRIES aan de *Zwartenhovenbrug straat*, a *f* 1 en 3. (11325)

Gedrukt bij **J. C. Muller Az.**

Het Abonnement is per jaar . . . *f* 20—
voor zes maanden . » 11—
» drie » » 6—
Voor elk afzonderlijk nommer der Courant » —25
De prijs der Advertentien is per regel » —25